

BEM 22 april 2020 - 1^e (schriftelijke) termijn SB Coronacrisis

Groenlinks – GS: gelieve de onderstreepte vragen te beantwoorden

ZIE Bijlage in .pdf

PVV

Hierbij onze inbreng inzake de corona-brief.

Is het college het met de PVV-fractie eens dat de huidige problematiek met coronavirussen geen enkele relatie heeft met de Nederlandse agrarische sector? Is het bereid de gewekte suggestie luid en duidelijk te verwerpen?

Een kwartiermaker gaat het proces ondersteunen dat tot doel heeft om de lokale media te ondersteunen. Hoe bewaakt u de redactionele onafhankelijkheid?

Hoe heeft het college vastgesteld of er een meerderheid is om tijd te besteden aan het inventariseren van gemeenten die welwillend staan tegenover de opvang van alleen reizende asielzoekers? Wilt u dit formeel toetsen? Van AMA's is bekend dat ze de vooruitgeschoven pion zijn van de familie die, eenmaal aangekomen in het land met de beste sociale voorzieningen, dan ook later in volle breedte overkomt vliegen (betaald van zuur verdiend Nederlands belastinggeld). Daarmee zullen de wachtlijsten voor een sociale woning voor Nederlanders nog langer worden. Is dat wat sommigen zien als white privilege? Onze economie staat op instorten met alle gevolgen van dien. Is het niet verstandiger nu aandacht te besteden aan NEDERLANDERS? Asielzoekers kunnen de Griekse eilanden niet bereiken zonder daarvoor grof te betalen. U faciliteert en legitimeert alleen al met deze inventarisatie de mensenhandel. Waarom?

Met welke "beeldbepalende" bedrijven uit het Utrechtse spreekt de provincie en hoe is deze selectie tot stand gekomen? Zijn dit juist niet bedrijven die beter tegen een stootje kunnen dan vele bedrijven in het MKB? In hoeverre is daar specifieke aandacht voor?

Klopt het dat het uitstel van de omgevingswet zijn oorzaak vindt in intrinsieke zaken zoals de automatisering en dat de huidige crisis wordt aangerepen als excuus?

PvdA

Vragen van de PvdA bij de Coronabrief van 14 april

In IPO verband vindt er overleg plaats met andere provincies en worden ervaringen en ideeën uitgewisseld. Zijn er voorbeelden van acties in andere provincies waar wij een voorbeeld aan kunnen nemen en die wij over kunnen nemen?

Kunt u ons nader informeren over de verdeling van de 300milj die minister Van Engelshoven heeft toegezegd?

Wanneer de Spaanse leverancier CAF de nieuwe trams voor de SUNIJ lijn niet op tijd kan leveren, brengt dat de uitvoering van het VRT project voor deze zomer in gevaar? De verbouwde haltes

matchen immers niet met de oude trams. Is het reëel dat hierdoor de uitvoering van het project met een jaar vertraagd wordt?

De massale ervaring met thuiswerken en versnelde invoering van digitaal lesgeven kan leiden tot structurele veranderingen in OV gebruik en ook tot afname van filedruk. GS geeft aan met het Rijk in gesprek te zijn om te kijken hoe het aangepaste verkeersgedrag bestendig kan worden. Worden in dit verband ook geplande projecten om de filedruk te verlagen kritisch bekeken en opnieuw afgewogen? Hierbij valt te denken aan bijvoorbeeld de verbreding van de A27 en de Oostelijke rondweg Veenendaal.

We zijn blij met de aandacht voor de lokale media in de brief. Hoe staat het met de werving van de kwartiermaker lokale media? Is er een vacature uitgezet of wordt deze functie intern ingevuld?

VVD

Algemeen

- Dank voor de uitgebreide brief. Voor het geval het produceren ervan in deze tijd een groot beslag legt op de ambtelijke capaciteit die ook elders ingezet kan worden: het mag beknopter. Waarbij we de uitspraak van Pascal in gedachten houden: "ik schrijf je een lange brief want ik heb geen tijd voor een korte".

- Uit de brief spreekt nog steeds een houding van enerzijds 'hands on' en anderzijds verkennend zoeken waar handelen meerwaarde heeft t.a.v. wat Rijk en gemeenten nu in de eerste linie aan het doen zijn. Die lijn steunen we. Nu het gelukt lijkt te zijn om de stijging van het aantal ziekenhuisopnamen vanwege het Corona virus af te vlakken, wordt landelijk nagedacht over mogelijkheden om maatschappelijke en economische activiteiten in aangepaste vorm weer op te starten. De Rabobank heeft al aangegeven dat Utrecht een van de regio's is met een goede uitgangspositie om in een dergelijke anderhalve meter economie te gaan functioneren. Welke stappen zet GS / gaat GS zetten om ook daarin te verkennen wat er mogelijk is en wat dit aan aanpassingen vraagt?

- Tegelijkertijd heeft inmiddels ook het IMF zijn verwachtingen gepubliceerd over de impact van de Corona crisis op de economie. Voor Nederland zijn die zeer zorgwekkend: een diepe economische recessie met voor Nederland een krimp van 7,5% in 2020! Dat vraagt wat de VVD betreft al wel om enige reflectie op de planning van besluitvorming op diverse dossiers. Is die nog passend bij de gewijzigde situatie in de samenleving? Sluiten de ambities nog aan op wat de samenleving nodig heeft? En hebben we er straks de financiële middelen nog voor? Dat kan niet nu allemaal al worden beoordeeld. We vragen van GS wel om nu al met die blik naar geplande beleidstrajecten te kijken: nemen we nu geen besluiten waar we met een paar maanden spijt van hebben of waar we op terug (moeten) gaan komen?

Op onderdelen:

Economie

De VVD is blij met initiatieven als de URECA Alliantie en de tijdelijk genomen maatregelen voor de korte termijn. Voor de middellange en lange termijn zien we vooral nog registrerende, monitorende en prognotiserende activiteiten. We begrijpen dat GS ook geen glazen bol heeft om in de toekomst te kijken, maar dat neemt de concrete economische zorgen voor de nabije toekomst en hoe nu verder

niet weg. We moeten met elkaar uitkijken niet teveel vanuit bestaande patronen en modellen te blijven kijken.

Wij hebben de oplossing ook nog niet voorhanden, maar er is nu langzamerhand ook maatschappelijk behoefte aan een dosis 'omdenken' om de economische impact en de mogelijk negatief sociaal-maatschappelijke consequenties te beperken. Daarbij kan de samenwerking in de URECA alliantie helpen tot praktisch uitvoerbare voorstellen te komen. In het provinciale netwerk zit kennis, denk- en ontwerpkracht, creativiteit en ondernemerszin.

- Hoe wil GS dit proces gaan organiseren om tot slimme, en mogelijk non-conformistische, oplossingen te komen? Hoe wordt PS daarbij betrokken?
- Kan vanuit de URECA Alliantie individuele ondernemers worden geadviseerd/ geholpen met de aanpassingen naar een anderhalve meter economie? Kan de provincie daarin nog iets betekenen?
- Is er provinciale regelgeving die de aanpassing naar een anderhalve meter economie verhindert?
- Het valt op dat de KvK Utrecht ontbreekt in de URECA Alliantie. Waarom zijn zij niet betrokken?

Financiële huishouding decentrale overheden

- Wat zijn de gevolgen van de Coronacrisis voor de planning en inhoud van de kadernota? We kunnen nu nog minder dan anders overzien wat 2021 gaat brengen. Het lijkt de VVD slim om wat tijd te kopen.
- Gelet op de impact van de Coronacrisis, de aanpassingen die een anderhalve meter samenleving vraagt en de aanstaande economische recessie, wanneer staat een herprioritering van het coalitieakkoord gepland?

Regionale Energie Strategieën

- Nu de RESen uitstel hebben van opleverdatum, kunnen we bevestigd krijgen dat GS dit uitstel ook inzet en daarmee de extra Statenvergadering van 27 mei daarvoor vervalt?
- Hoe gaat GS deze extra tijd inzetten om de participatie uit te rollen en gemeenten daarin zo gevraagd ook te ondersteunen?

Cultuur

“Het nieuwe Cultuur- en Erfgoedprogramma wordt geagendeerd in GS van 21 april. Uw Commissie BEM is actief meegenomen in de noodzaak dit vierjarige beleidsprogramma ook in de huidige onzekere tijd vast te willen laten stellen. Kort voor bespreking in de commissie voegen we zo nodig een memo toe met actuele ontwikkelingen in de sector.”

Deze passage leidt bij ons tot de volgende vragen:

- bedoelt u met “actief meegenomen” het telefoontje dat onze woordvoerder van de gedeputeerde heeft ontvangen?
- waarop slaat “zo nodig”?

De VVD wil organisaties zekerheid bieden en vindt het onwettelijk en niet correct richting die instellingen als we voor de zomer uitgelijnd beleid voor 4 jaar zouden vaststellen om dat dan in het najaar weer te wijzigen. Wat we nu in onze samenleving mee maken heeft waarschijnlijk een grotere

impact op het functioneren van cultuur en erfgoedpartners dan een 'accentwijziging'. Zowel provincie als partners moeten zich daar goed op kunnen voorbereiden.

- wat kunnen we 'nu' (tot de zomer) doen om instellingen financieel perspectief te bieden voor de komende jaren, om straks (najaar) als we wat meer zicht hebben op wat de Corona crisis financieel en maatschappelijk gaat betekenen, te duiden wat we in die nieuwe werkelijkheid van ze vragen? Wat zijn de juridische mogelijkheden m.b.t. subsidies om voor beide zijden een goede mix van zekerheid en flexibiliteit te creëren?

Financiële consequenties

Zie hierboven onze opmerkingen en vragen m.b.t. de Kadernota. Wat het college in deze alinea stelt over de tijd die nodig is om de consequenties inzichtelijk te krijgen, ondersteunt die.

De VVD wil echter wel eerder dan de zomernota enig inzicht hebben in de kosten die door de provincie zijn gemaakt.

- Kan het College bij een volgende Coronabrief PS al aangeven welke kosten gemaakt worden?

Partij voor de Dieren

PvdD vragen bij Statenbrief 2 Corona crisis (1^e termijn)

Economie

- Welke kansen ziet GS juist nu om de Utrechtse economie blijvend te verduurzamen en hoe daarop in te spelen? Wij zien bijvoorbeeld kansen voor versnelling van de transitie naar kringlooplandbouw.
- Het college geeft aan nu al een beetje te kijken naar duurzaamheid, maar kijkt daarbij vooral naar wat het Rijk doet. Is het college bereid om in haar communicatie met de Utrecht Region Economische Corona Alliantie, bedrijven, instellingen, het Rijk, provincies, gemeente e.d., proactief het standpunt in te nemen dat maatregelen om uit de crisis te komen moeten zijn gericht op een duurzame inrichting van onze samenleving?
- Uit de media vernemen we dat de start van de Vuelta dit jaar niet in Utrecht zal plaatsvinden. Kan GS een statusupdate geven over de Vueltastart? Wat zijn voor de provincie de financiële gevolgen?

RES

- Door het verschuiven van de deadline ontstaat nog meer ruimte tussen de regio's in opleveren van de RES'sen. Hoe wordt ondervangen dat dit van (negatieve) invloed kan zijn op het bod van regio's die achterlopen ten opzichte van anderen?
- Spant GS zich met de RES-regio's in, om met een plan te komen teneinde de verloren tijd in te halen?

Gezondheid

- Sluit GS zich aan bij de Brabantse oproep om onderzoek naar de relatie tussen luchtkwaliteit en sterfte door corona?¹

¹ <https://www.bnnvara.nl/zembla/artikelen/rivm-wil-onderzoek-naar-verband-tussen-luchtkwaliteit-en-coronasterfte>

SGP

We willen het college bedanken voor de uitvoerige brief die is opgesteld om de Staten mee te nemen in de provinciale maatregelen m.b.t. de coronacrisis. Wij zien deze brief ook nadrukkelijk als een update van het lopende proces en hebben daarom slechts drie korte punten.

1. Wij signaleerden vorige week woensdag een dubbele lijn in de deadline van het inleveren van het concept-bod van de drie RES'en binnen onze provincie. In de Statenbrief komen we dat opnieuw tegen. Wij willen het college oproepen hierover eenduidig te communiceren: de officiële deadline is nu 1 oktober. Dit uitstel is gegeven om participatie en inspraak te kunnen borgen. Wij verwachten dan ook van de provincie dat zij gemeenten oproept pas tot besluitvorming te komen als er een goede inspraakprocedure heeft plaatsgevonden. 1 juni kan uit alle communicatiedraaiboeken verwijderd worden, omdat dit nu uitsluitend een inlevermoment is van een onvoldragen document.
2. In de Statenbrief is een passage opgenomen over zoönosen. Hierin wordt een direct verband gelegd tussen het coronavirus en de intensieve veehouderij. We zien dat sommigen het virus inderdaad gebruiken in hun strijd tegen onze agrarische sector. We willen het college oproepen hieraan niet mee te doen. Naar alle waarschijnlijkheid is het coronavirus opgedoken op een lugubere markt met allerlei exotische diersoorten. Het is wat ons betreft niet gepast dit soort plaatsen te vergelijken met de manier waarop in Nederland op een buitengewoon duurzame en diervriendelijke manier voedsel wordt geproduceerd. De coronacrisis laat ons juist zien hoe cruciaal het is dat wij voor ons voedsel niet afhankelijk moeten willen zijn van het buitenland.
3. Met interesse lazen we het kopje OV. We hoopten hier een aanwijzing in aan te treffen dat de gedeputeerde bezig is met de uitwerking van verschillende scenario's. We werden hierin helaas teleurgesteld. Wij roepen de gedeputeerde op te anticiperen op wat komen gaat.

FvD

Op 27 mei 2020 ontvangen de Staten de kadernota voor de begroting 2021, vermeldt u in uw brief. De gemeente Utrecht is aan het overwegen de kadernota voor de begroting 2021 niet voor te leggen aan de Raad omdat de consequenties van de corona - crisis dusdanig zijn op allerhande terreinen dat het niet mogelijk is om nu alle gevolgen daarvan te overzien. Hetzelfde kan gelden voor de kadernota van de provinciale staten van de provincie Utrecht. Het document is al verouderd op het moment dat wij de statenleden het voor onze ogen krijgen.

Vraag: Is het niet beter om de kadernota dit jaar achterwege te laten en alle aandacht te concentreren op de zomernota 2020 en de begroting 2021? Bij de totstandkoming van deze documenten is er meer zicht op wat de corona-crisis gaat betekenen voor de provincie en kunnen we als provinciale staten een betere afweging maken.

Graag horen we ook hoe onze collega -fracties hier tegenaan kijken.

De corona - crisis kan niet anders dan veel effect hebben op beleid en de beleidsvoornemens die dit college heeft voor dit jaar. Beleid dat op stapel staat zal niet uitgevoerd kunnen worden of het heeft geen zin om het nu te doen, beleid dat al uitgevoerd wordt, zal duurder uitvallen door extra maatregelen die moeten worden getroffen of het resultaat dat dit college verwacht te bereiken gaat niet gehaald worden.

Wat mijn fractie mist is een overzicht van de belangrijkste beleidsvoornemens per programma waarin de staten worden geïnformeerd over de volgende zaken: Het beleid dat op stapel staat gaat dat nog door? Zijn de kosten dezelfde of is er nu al zicht dat de kosten hoger worden? Wat is het effect op het resultaat dat verwacht wordt? Om maar een paar vragen te noemen. Om een paar voorbeelden te noemen:

- Regiodeal Utrecht – Amersfoort. Gaat deze nog door? Is er een aanvraag ingediend? Is het proces gestopt?
- Proef gratis OV buiten de spits voor ouderen met een krappe beurs. Wat is de status van deze proef? Gaat deze nog door of is deze on-hold gezet?

Er wordt in de brief in de laatste zin gerefereerd naar de zomernota van 15 juli waarin dit soort zaken zouden worden beschreven maar niet expliciet genoeg wat mijn fractie betreft. En deze nota is pas over drie maanden klaar.

Vraag aan GS is of er per beleidsterrein/ beleidsvoornemen gekeken wordt wat de consequenties zijn van de crisis en de (mogelijke) effecten? En of er per beleidsterrein de vragen beantwoord worden zoals hierboven beschreven. En als dat nog niet gebeurt wanneer dat proces plaats gaat vinden? En wanneer worden Provinciale Staten hierover geïnformeerd zodat wij onze controlerende taak kunnen uitvoeren.

Memo Vuelta

De Vuelta wordt nu uitgesteld en uit berichten in de media blijkt dat de start van de Vuelta hoogstwaarschijnlijk in Spanje gaat plaatsvinden. Dat dit allemaal niet te voorzien was, begrijpt iedereen. Hoe het verder gaat weet niemand. De fractie van FvD heeft twee vragen in dit kader.

- Als de start op enig moment dit jaar of volgend jaar of het jaar daarop toch in de provincie Utrecht plaatsvindt, garandeert de gedeputeerde PS dan dat het totale bedrag dat de provincie in de organisatie steekt nooit meer wordt dan €2,5 miljoen?
- Als de start niet in Utrecht plaatsvindt, kan de gedeputeerde dan toezeggen dat de provincie geen kosten maakt en de €2,5 miljoen kan gebruiken om de effecten van de crisis te bestrijden?

ChristenUnie

De dynamiek is groot en de maatregelen vanuit het Rijk volgen elkaar in hoog tempo op. Enerzijds is het belangrijk om als provincie kalm te blijven, koers te houden en zorgvuldig te zijn. Anderzijds vraagt deze crisis om daadkracht om de impact van de crisis zo goed mogelijk in kaart te brengen en om wendbaar te zijn. Wendbaarheid om de situatie en de snel opvolgende maatregelen goed te monitoren (voor korte en langere termijn) en om op basis hiervan van te beoordelen welke inzet nodig is (op korte, middellange en lange termijn).

- De provincie Gelderland heeft naast een monitor economische impact ook een monitor welbevinden. Hierin wordt de impact op het sociale welzijn gemeten. Het is een mooi uitgangspunt om niet alleen te focussen op de economische aspecten, maar ook op welzijn.

Een waardevolle bredere visie. Vind het college dit ook waardevol en is het college bereid om de impact op het sociale welzijn te meten?

- De verwachting is dat de provincies hogere kosten krijgen bij een aantal programma's. Kan het college de staten hierover informeren zodra er meer bekend is? Op welke manier kunnen we deze crisis ook gebruiken om denklijnen te ontwikkelen (op de provinciale (kern)taken en programma's) hoe we sterker uit deze crisis kunnen komen?
- Verder een pleidooi om heel helder te communiceren over subsidies. Informatie moet voor subsidieontvangers toegankelijk, begrijpelijk, helder en makkelijk toepasbaar zijn. Ook het onderscheid van activiteiten die uitgesteld moeten worden, activiteiten die dit jaar niet meer door kunnen gaan, vragen over meerjarige subsidies etc. Ook een specifiekere vraag over de Europese subsidies POP3 en LEADER aan inwoners en organisaties. Is al helder wat de Europese verordening hierin voorschrijft en welke verruiming in termijnen of coulance er mogelijk wordt toegepast?
- Op dit moment worden alle zeilen bijgezet om de financiën van de provincie weer op orde te krijgen. Het is voor de ChristenUnie een optie om de kadernota 2021 te laten te vervallen, zodat de organisatie wat lucht krijgt en de tijd heeft om de financiële processen op te rit te krijgen. De claims voor de kadernota worden dan meegenomen bij de begrotingsbehandeling. De doelenboom zou dit jaar eventueel als alternatieve kadernota kunnen worden beschouwd.
- Hoe bereidt provincie zich voor op de 1,5 meter maatschappij, worden hier scenario's voor uitgewerkt?
- In de brief wordt aangegeven dat binnen IPO verband wordt gesproken over de financiële huishouding van decentrale overheden. Zijn er berichten dat gemeenten in de provincie Utrecht acute problemen ondervinden?
- Mooi dat het programma 'Goed op Weg' 20 E-bikes beschikbaar heeft gesteld aan een groep medewerkers van het UMC en Prinses Maxima ziekenhuis. Zijn er al verzoeken van andere zorginstellingen binnengekomen? Worden de E-bikes ook pro-actief aangeboden? Zijn er specifieke instellingen die hier veel baat bij zouden hebben?
- Vanwege de druk op recreatie is er ook extra toezicht ingezet bij recreatieterreinen. Hoe zit dit met recreatieve vaarroutes in onze provincie en wordt hier ook proactief ingezet op inperking?

- In het kader van de Wet Hygiëne en Veiligheid moeten er dagelijkse, maandelijkse en halfjaarlijkse controles uitgevoerd worden op zwembadwater. Gaan al deze controles nu gewoon door? Zijn er extra maatregelen nodig voordat zwembaden en recreatieplassen weer kunnen worden geopend? Zo ja, welke taken liggen hier voor de provincie?
- De cultuursector leeft voor publiek én leeft van publiek. Hier past wat de ChristenUnie betreft solidariteit met de sector. Het gaat hierbij niet alleen om grote instellingen, maar we moeten als provincie focussen op de lokale en regionale culturele infrastructuur.
- We hebben een aparte brief ontvangen van gedeputeerde Bruins Slot dat de Vuelta niet doorgaat, gezien de omstandigheden is het begrijpelijk dat dit evenement wordt geannuleerd. Bij wie ligt de beslissingsbevoegdheid voor uitstel en nieuwe planning? Oefent GS hier nog actief invloed op uit, en zo ja in welke denkrichting? Als de Vuelta op een later moment wordt gereden, zal dit de nodige extra kosten met zich mee brengen. Verzoek aan de gedeputeerde om de staten hier nauwlettend over de op de hoogte houden. ChristenUnie zien het niet voor zich dat de Vuelta verreden wordt in een tijd dat er beperkingen over contacten met elkaar gelden, zoals de 'anderhalve meter samenleving'. Uitstel naar 2022 lijkt beter.
- Positief dat met de lokale media en gemeente Amersfoort wordt nagedacht over samenwerkingsmogelijkheden. Aangezien er geen specifieke kennis is bijgehouden door de provincie, is het belangrijk om dit zó snel mogelijk weer op peil te brengen. Gedeputeerde heeft aangegeven om op korte termijn een kwartiermaker versterking lokale media aan te stellen. Is het college het met ons eens dat de kwartiermaker er niet alleen is om de media op de been te houden, maar ook om gelijktijdig op de korte termijn de samenwerking te stimuleren en op de langere termijn de kwaliteit van de media te verbeteren?

We zijn blij dat het college gaat inventariseren welke gemeenten in de provincie Utrecht bereid zijn om minderjarige vluchtelingen uit Lesbos op te nemen. We vragen het college om dit zo spoedig mogelijk inzichtelijk te krijgen. Nogmaals de oproep van de ChristenUnie om dit te bespreken binnen IPO-verband en een sterk signaal.